

SAVA

Izhaja vsako soboto ob 5 uri zvečer. Uredništvo in upravnništvo: Kranj št. 170 (Prevčeva hiša). — Naročnina za celo leto K 4.—, za pol leta K 2.—, za četrt leta K 1.—. Za vse druge države in Ameriko K 5.60.— Posamezne številke po 10 vinarjev. — Vse dopise je naslavljati na uredništvo lista „Sava“ v Kranju. Inzerate, naročnino, reklamacije pa na upravništvo „Sava“ v Kranju. — Dopisi naj se blagovolijo frankirati. Brezimi dopisi se ne priobčujejo. Reklamacije so poštnine proste. — Inzerati: štiristopna petit-vrsta za enkrat 12 vin. za dvakrat 9 vin., za trikrat 6 vin., večji inzerati po dogovoru. Inzerati v tekstu, poslana in posmrtnice dvojno. Plaćujejo se naprej. — Rokopisi se ne vračajo. — Brzjavni: „Sava“, Kranj. Čekovni račun pri c. kr. pošto-hranilničnem uradu št.: 41.775.

Na Balkanu.

Kroja zasedena.

Dunaj, 4. februarja.

C. in kr. čete, ki operirajo v severni Albaniji, so zasedle Krojo in dospale s svojimi sprednjimi četami do reke Išme. Položaj v Črni gori je neizpremenjeno miren.

Srbska skupščina.

Rim, 4. februarja.

V Rimu nahajajoči se srbski poslanci so glasom „Messaggero“ brzjavno prosili ministrskega predsednika Pasiča, naj pred svojim odhodom v Rim in v Pariz naznani, če se hoče z deputacijo teh poslancev posvetovati o sklicanju skupščine. Poslanci žele, da bi se skupščina sešla v kakem mestu na Francoskem.

Pred večjimi dogodki v Albaniji.

Dne 5. februarja.

Na fronti Kruja—reka Ismi stoječe čete Kövessove armade se pripravljajo na prodiranje proti sovražniku, ki koncentrirajo svoje sile, sestojče iz srbskih, italijanskih in Esad pašinih čet, v srednji Albaniji. Od vzhoda sem se bližajo sovražniku naši zavezniki. V albanski akciji je nastopil akuten štadij.

Italijanski listi poročajo, da prihajajo v Drač še vedno ostanki srbskih in črnogorskih čet, ki so se umaknile iz Črne gore.

Pričetek francosko-angleške ofenzive v Makedoniji.

Milan, 7. februarja.

Razven gibanja čet, ki je povzročilo že prasko ob srbsko-bolgarski-grški meji, je opazovati v zadnjem času zopet prodiralne kretnje malih francoskih in angleških kolon. Neki angleški oddelek je odšel iz najsrednejše solunske obrambne črte, pa je moral vso noč čakati, ker so se grške oblasti obotavljale mu dovoliti prehod.

Francoske častniške patrulje pohajajo po solunskem distriktu. Vsiljuje se vtisk, da hočejo Francosi in Angleži sami pričeti z ofenzivo, ker se sovražniki ne ganejo.

„Secolo“ poroča iz Soluna: Od Dojrana sem je slišati močno grmenje topov.

Iz Aten pa objavljajo berolinski listi poročilo, ki pravi, da so vesti o koncentraciji močnih francosko-angleških čet v Solunu znatno pretirane. Res je, marveč, da primanjkuje vojaštva in vojnega materiala. Pri Solunu je zbranih komaj 170.000 do 180.000 mož. Že cele tedne ni bilo nobenih novih transportov. Utrdbam primanjkuje zlasti težkih topov. Zatrjevanje, da je Solun nedobitna trdnjava, je pravljičica.

Srbska vlada na Krfu.

Curij, 8. februarja.

Srbska vlada obvešča nevtralne države, da se je nastanila na Krfu ter pozivlja akreditirane poslanike in konzule, da pridejo tja.

Romunski in grški konzul iz Bitolja odpoklicana.

Sofija, 8. februarja.

Z ozirom na vojaški položaj, ki so ga ustvarili najnovejši dogodki, sta smatrali romunska in grška vlada v sporazumu z bolgarskimi vojaškimi uradi za potrebno, da odpokličeta svoje konzule iz Bitolja.

Oficijozna napoved napada centralnih čet na Solun.

Sofija, 8. februarja.

Vladni organ „Narodni Prava“ piše: Skupno z našimi velikimi zavezniki stojimo danes ob grški meji ne kot sovražniki, temveč v nadi, da postanemo dobri sosedi Grške. Tudi ni naša krivda, da so naši sovražniki kršili nevtralnost Grške in da se nahajajo na grških tleh. Ti sovražniki pa ne smejo ostati tam, kjer se nahajajo. Mi smo upravičeni jih poiskati in uničiti, da nas ne ogrožajo. Akoravno Grški težko dene, če mora gledati na svojih tleh tuje čete, nas vendar to ne more zadržavati, da bi se ne branili.

Naše čete pred Tirano. — Bombardiranje Drača.

Dunaj, 9. februarja.

Prednje čete c. in kr. čet, ki operirajo v Albaniji, so prekoračile reko Ismi ter zasedle kraj Prezo ter višine severu-zapadno od tam. Sovražnik obstoječ iz ostankov srbskih zvez, italijanskih

oddelkov in najetih vojakov Esad paše, se je izognil boju ter umaknil proti jugu in jugovzhodu. Samo pri zasedenju kraja Valje (8 kilometrov severozapadno od Tirane) je prišlo do kratkega boja, v katerem smo sovražnika vrgli nazaj. Naši letalci so zadnji čas uspešno metali bombe na taborišča čet pri Draču in na italijanske parnike, ki leže v pristanišču. V Črni gori je položaj neizpremenjeno miren. Razoroženje je končano.

Drač težko poškodovan.

Iz Aten poročajo: Bombe avstrijskih letalcev so napravile v Draču mnogo škode. Ena bomba je priletela na poslopje, kjer so se nahajali srbski častniki. 20 jih je bilo ubitih. Srbski prestolonaslednik se je mudil med bombardementom v Draču.

Italijani zapuste Drač.

„Perseveranza“ poroča, da je italijanski ministrski svet sklenil, da se italijanski vojaki iz Drača odpokličejo, Valono pa bodo branili dva armadna zbora in prostovoljci.

Položaj v Črni gori.

Preko Ženeve poročajo: Razoroženje črnogorske armade je končano, črnogorsko vprašanje za Avstrijo je rešeno. Mirovna pogajanja se najbrž ne bodo vršila, ker je moral kralj Nikita Franciji in Rusiji obljubiti, da ne bo pooblastil niti princa Mirka, niti kake druge v Črni gori ostale osebe, da bi se smeje z Avstrijo pogajati.

Ruski poslanik za Črno goro, Islavina, je že dobil od svoje vlade naročilo, da se poda h kralju v Lyon.

Napad francoskih letalcev na bolgarsko taborišče.

V odgovor na napad nemških Zeppelinov na Solun so bombardirali francoski avijatiški bolgarsko taborišče v Petriču s 181 bombami. Francoski letalci so se baje nepoškodovani vrnili.

Vesti o ofenzivi proti Solunu.

Preko Ženeve poročajo: „Petit Parisien“ poroča, da je v najkrajšem času pričakovati napada centralnih armad na Solun. Pri Bitolju in Dojraneu da so koncentrirane silne čete. Podjetja se udeležijo tudi Turki z močno armado.

PODLISTEK.

III. dobrodelni koncert,

ki ga je priredil g. okr. sodnik Oskar Dev na Svečnico 1916. v „Ljudskem domu“ v Kranju.

Prirediteljev namen, pomagati goriškim beguncem in v vojni oslepelim vojakom, je naše dobrosrčno in radodarno občinstvo brez vsake reklame odobrilo in razumelo, to je pokazala razprodana dvorana in navdušeno ploskanje. Prireditelju se je posrečilo za ta koncert pridobiti izborne moči in zato je bil ta večer poln umetniškega užitka in vzpodbuje. Glavni steber programa je bilo predavanje absolviranega konservatorista g. Josipa Rijavca. Glas, petje in izraz so nam takoj povedali, kar se je pozneje potrdilo, da sodi mladi umetnik k operi. On ima naraščujočo duševno razdražljivost odra in pri vsem prizadevanju, da ostane v liricnem razpoloženju, se zaokrene prelepi glas, ki v visoki legi v svitli polnoti zablšči, v dramatičen izraz. Glede resonansiranja, tvoritve piana in blagodnečnosti je pa tudi nižja srednja lega v lepem, harmoničnem skladu z višino, en tok, en kov, povsodi lepo izravnani in izšolan glas. Obdaril nas je skrajno bogato. V najlepših arijah iz oper „Boheme“, „Carmen“, „Meistersinger“, „Bajazzo“, „Werther“ nam je razkril dobre in tajnosti svojega glasu in srca. Rijavec nosi Lajovčeve skladbe vedno seboj v mapi. Kajti vsak Lajovčev takt govori duhovitost in značaj. On visi na ustnicah pesnika, kot njegov zvesti, sočuteči, njegovo dušo razgrinjujoči sodrug. Zato se tudi

vse, kar je muzikalno potrebno, pri njem izživljuje sočno raztegnjenim, skrbno izdelanim, klavirskemu stavku. V pesmi „Starca“ nam je skladatelj pokazal dramatično podobo z dramatično usodo, v pesmi „Iskal sem svojih mladih dni“, je naslikal brez poumetnene sentimentalitete do brezupa stopnjevano otožnost, kakor jo zamore razumeti samo v srcu pristni umetnik in kot tacega se ne more Lajovca dovolj ceniti. Kar je Lajovic občutil, to nam je Rijavec naravno in globoko občuteno povedal. Rijavcu je priredilo občinstvo pravcati triumf.

Težki skladbi Liszta in Chopina sta nas seznanili z mlado, izredno simpatično in nadarjeno koncertno pijanistinja gđ. Dano Kobler. Ona si ne osvoji občinstva s silo, ga ne ukloni kakor veter bilke na polju, pač pa nam z nežnim, subtilnim udarom, z gracijoznostjo in mehko odpre naša srca. In tako ji je kantilena v scherču b mol vrela iz urnih prstkov, iz zmagujoče mladosti, kakor rapsodija iz umetniške volje, resnosti in okusa. Spremljevala je tudi Rijavca. Naj nam služi v izgled to spremljevanje, ki navidezno podrejeno, jasno in plastično nastopa, glas pevca varuje in nosi. Žela je viharno priznanje.

Da je vsakdo prišel do svojega računa, uvrstila sta se v vspeled tudi Svendsnova „Romanca“, in Drlov „Spomin“ za gosli, sicer lažji skladbi, v katerih ni moč pokazati virtuoznosti. G. proizvajalec, dr. Leidner, je pa izvabil instrumentu plemenit ton, s katerim je odkril dušo, v kateri sta bili harmonično zvezani nežnost in moč čutila.

Pevski kvarteti se redkoma pojavljajo pri koncertih. „Novi akordi“ so v zadnjih 15. letih

nabrali mnogo pevskih zborov tudi umetniške vsebine, ki po večini spo mrtvo spanje. Da otme te bisere pozabljenosti, si je sestavil g. profesor dr. Pavel Kozina kvartet. Skladbe, v času primerne slogu sestavljene, so težke, zahtevajo torej inteligentne pevce. Kdor tako razcepil posamezne glasove v tem kvartetu, kakor sem nedavno v nekem listu čital, ta dela ali vedoma ali iz neznanja taki pevski sestavi krivico. Tako sestavo se mora presoditi po celoti, po splošnem utisu in potem pokaže tak račun ves drug posledek. Ako se tenor ne povsod do tiste jakosti, kakor drugi glasovi, ne moti to prav nič splošnega učinka. Kvartet se odlikuje s svojo ritmično silo, blagoljubno skladnostjo, ekonomijo v dihanju, s svojim lepim senčnatim pianissimom in sosebnostjo z duhovitim predavanjem. In to sodbo je tudi občinstvo izreklo z burnim ploskanjem.

Cisti dobiček znaša 530 K. Ako prištejemo še čisti dobiček prejšnjih dveh dobrodelnih koncertov, smo nabrali v dobrodelne vojniške namene v kratkem času krog 1700 K. V razmerju z velikanskimi potrebščinami, ki jih zahteva vojska, je ta vrednota sicer kaplja na posušeno pokrajino. Toda rodovitna kaplja, ki kaže vsemu svetu, da smo pripravljene za vsako žrtev za ohranitev in rešitev najvišjega kapitala, ki ga posedamo, človeka. Velik mislec je govoril, da je najsrečnejši človek oni, ki občuti tujo zaslugo in ki se zamore ravnatoko veseliti nad tujim vžitkom, kakor nad svojim. Ako je ta izrek resničen, ima prireditelj tega koncerta pravico, da se prišteva med srečne, ker občuti tujo zaslugo darovateljev in tujo srečo obdarovancev kot svojo lastno.

Boji med Albanci in Grki.

Tolpa albanskih četnikov je poskusila vdreti na grško ozemlje. Pri Korici je prišlo do boja z grškimi četami. Eden Albanec je bil ubit več pa ranjenih.

Grška ne demobilizira.

Iz Aten poročajo: Vesti, da je sklenila grška vlada delno demobilizacijo armade, so neresnične. Dopusti, o katerih se je poročalo, so le začasni. Vladno glasilo „Neon Asty“ piše: Grška ne more demobilizirati. Odločena je sicer, ostati nevtralna, toda pripravljena mora biti za vse slučaje. Predno balkansko vprašanje ne bo razrešeno, ne more vlada prevzeti odgovornost za demobilizacijo grške armade.

Novi grški vpoklici.

Atene, 7. februarja.

Kralj je podpisal ukaz, s katerim se kličejo pod zastave vsi Grki letnikov 1892. do 1914., ki se mude v inozemstvu in so se odtegnili vojaški dolžnosti. Izvzeti so tisti, ki žive na Ruskem, v Turčiji, v Bolgariji ali na Romunskem.

Grška zahteva odškodnino — od Nemčije!

„Az Est“ poroča: „Evening News“ javlja preko Rima, da zahteva Grška za škodo, ki so jo povzročili nemški „Zeppelin“ v Solunu od Nemčije odškodnino.

Razpoloženje v grški armadi.

Rimski poročevalec „Echo de Paris“ objavlja razgovor z nekim baje odličnim Venizelosovim prijateljem, ki mu je pravil, da se nahaja grški generalni štab sicer pod nemškim vplivom, da pa ima ententa v armadi mnogo prijateljev. Navzlic naporom generalnega štaba ne bo grška armada nikdar marširala proti četverozveznim četam. Grška se nahaja najbrž pred važnimi dogodki; ni izključeno, da se Venizelos zopet vrne nasilno na svoje staro mesto.

Ententa gospodar na Grškem.

Četverozveza je sklenila, da bo v bodoče razpolagala z grškim teritorijem po lastnem preudarku in da bo o svojih ukrepih grško vlado le naknadno obveščala. To pa za to, ker se vdaja baje grška vlada pasivni rezistenci proti vsem ententnim akcijam in zavlačuje vsa pogajanja.

Bolgarski protest v Bukarešti.

„Exchange Telegraph“ poroča iz Rima: Romunska vlada je konfiscirala v Ramadnu več za Bolgarijo namenjenih zabojev s telefonskimi aparatami. Bolgarija je proti temu postopanju protestirala.

Romunski letalci nad Bolgarijo.

Iz Sofije poročajo: V zadnjem času so se pojavili opetovano romunski letalci nad bolgarskim ozemljem. Bili so obstreljevani. Vesti, da je bilo več romunskih pilotov ranjenih ali ubitih, pa niso resnične. Bolgarska vlada je v Bukarešti ostro protestirala.

Zbližanje med Romunijo in Bolgarijo?

Kakor poročajo preko Kopenhagena, ve „Novoje Vremja“ povedati, da sta se Romunija in Bolgarija v zadnjem času pomembno zblížali. Izmenjava misli med Bratianom in Radoslavovom je položaj znatno razbistrila. V mnogih važnih točkah je prišlo do popolnega sporazuma.

Novi vpoklici v Romuniji.

Curih, 4. februarja.

„Züricher Zeitung“ javlja: Romunska vlada je pozvala letnik 1896. predčasno pod orožje. K vojaškim vajam so pozvani tudi člani romunskega avtomobilskega zbora.

Iz romunskega parlamenta.

Bukarešta, 4. februarja.

V zbornici je predložil finančni minister Costinescu zakon o zvišanju vojaškega kredita za 200 milijonov frankov ter zakon o naknadni odobritvi dosedanjih vojaških izdatkov. Celotni kredit vojnega ministrstva znaša 600 milijonov.

Take Jonescu je vložil interpelacijo o zunanjem položaju ter poudarjal, da njegovi somišljeniki niso svojega znanega stališča prav nič spremenili. V senatu so zahtevali pojasnila o razdelitvi 50.000 vagonov žita, ki so bili prodani Avstriji in Nemčiji. Minister Costinescu je odgovoril, da se bo razdelila dobava tega žita na velike in male posestnike.

Romunija pred odločitvijo.

Haag, 10. februarja.

„Petit Parisien“ javlja: Romunski listi smatrajo, da je položaj zelo resen. Neki odlični list piše, da se bo bodočnost Romunije že prihodnje dni odločila.

Bukareški list „Ziuva“ piše: Dvojna politika Romunije, ki kaže centralnim državam obraz neprijazne nevtr. ententi pa smehljajoče lice mnogo obežajočega prijateljstva, se ne bo dolgo držala. Smatraji je, da centralne države ne bodo ostale rav-

nodušne napram nevtralni državi, ki čaka le na trenutek, da bi se svoje nevtralnosti odkrižala in centralne države zahrbtno napadla. V teh okolnostih je prav lahko mogoče, da so centralne države že storile gotove korake, da si pridejo glede romunske politike na jasno.

Nemški poslanik Busche je v torek dolgo konferiral z ministrskim predsednikom Bratianom. V sredo se je vršil večurni ministrski svet, kateremu se pripisuje posebna važnost.

Vojna z Italijo.

Obstreljevanje italijanske vzhodne obale

Skupina križark je dne 3. t. m. dopoldne ob italijanski vzhodni obali močno poškodovala kolo-dvore v Ortini in San Vitu, več skladišč in neko tovarno v okolici ter neko plavajočo dvigalo ter razdejala železniški most čez reko Arielo severno od Ortone. Po obstreljevanju objektov v San Vitu smo opazili požare. Skupina križark se je nemoteno vrnila.

Pri Tolminu Italijani potisnjeni nazaj.

Dunaj, 4. februarja.

Topovski boji so postali ob primorski fronti precej živahni ter so se raztezali na več krajev v koroške in tirolske obmejne kraje.

Grad v Devinu je več strelav sovražne artiljerije deloma razdejalo. Ob tolminskem mostišču so se Italijani vsled žadnjih podvzetij naših čet umaknili na pobočja zapadno od ceste Čiginj-Selo,

Letalski napad na italijansko letališče pri Gradežu.

Iz vojnoporočevalskega stana: Ni potreba nobene posebne prilike, da bi peli slavospev našim pogumnim pomorskim letalcem, ali zopet se je zgodilo nekaj, kar obrača občudovanje nas vseh na te junake: Pluli so dne 7. februarja zjutraj ob solnčnem vzhodu čez morje nad Gorgo pri Gradežu in so napravili veliko škodo v tam se nahajajočem italijanskem letališču. Četrte ure pred šesto zjutraj so plavali trije hidroplani najprvo nekaj časa po morju, nato so se dvignili, kakor galebi iz morja v višino 1200 metrov. Manevirali so nad Gorgom nad italijanskimi hangarji. Eden za drugim so metali bombe, ki so dobro zadele. Učinek je bil popoln. Se predno so mogli začeti delovati brambni topovi, so goreli hangarji s plamenom, eden je zgorel, kakor kaka hiša iz papirja. Vsi naši hidroplani so se vrnili nepoškodovani, kljub pridnemu ognju italijanskih topov.

„Obramba domovinskih tal pred vsem.“

„Corriere della sera“ piše: Italija je odklonila zahtevo, da naj pošlje del svojih čet, kolikor jih ima odveč, v Albanijo, Makedonijo ali Egipt, ker vse italijanske čete se morajo spraviti k Soči. Ni mogoče, odtegniti 200.000 mož z italijanske fronte, kajti obramba domovinskih tal je mnogo važnejša, kakor pa Drač, Sueški kanal, Lovčen ali ves Balkan. Valona je res ogrožena, ali storjeno je vse, kar je treba, v svrhu uspešne obrambe Valone, na kako drugo akcijo pa Italija ne more misliti.

67 italijanskih generalov odslovljenih.

Sedaj ko so vpokojeni tudi generali: Angelotti, Marchi, Posta in Arena je naraslo število do začetka vojne odslovljenih generelov na 67.

Ruska ofenziva.

Letalski napadi v Rusiji.

Dunaj, 4. februarja.

Neka avstro-ogrška letalska flotilja je metala bombe na ruski etapni kraj Mžunsk, zapadno od Kremjenca. Mnogo poslopij gori. Sicer se ni pripetilo nič posebnega.

Manjši boji na ruski fronti.

Berolin, 7. februarja.

V noči na 6. t. m. od nas vzeto pozicijo ruskih poljskih straž na vzhodnem bregu Szczare ob železnici Paranoviči-Ljahoviči so brezuspešno napadali. Sovražnik se je moral z velikimi izgubami umakniti. Jugozapadno od Vidsija nam je padlo neko rusko letalo, čegar vođa je bil izgubil orientacijo, nepoškodovano v roke.

Dunaj, 8. februarja.

Vsled jasnejšega vremena je vladalo včeraj na celi severo-vzhodni fronti živahnejše delovanje artiljerije. Severo-zapadno Tarnopola so Rusi v noči od včeraj na danes ponovno napadli eno naših naprej pomaknjenih infanterijskih oporišč. Prehodno se jim je posrečilo, vdreti, toda po kratkem času smo jih vrgli zopet ven.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 9. februarja.

Odbili smo manjše ruske napade v okolici Ilukšta, severo-zapadno Dvinska ter na pozicijo

poljskih straž ob železnici Paranoviči—Ljahoviči, ki smo jo dne 6. februarja osvojili.

Boji pri prednjih pozicijah.

Dunaj, 10. februarja.

V Volniji in ob vzhodnogališki fronti je sovražnik razvijal večjo delavnost proti našim prednjim stražam. Pri armadi nadvojvode Josipa Ferdinanda je pošiljal opetovano na raznih točkah poizvedovalne oddelke, močne do enega bataljona proti našim varstvenim črtam. Zlasti v odseku gornjeavstrijskega pehotnega polka št. 14 je prišlo do hudih bojev prednjih straž, ki so trajali tudi čez noč ter se končali s tem, da smo sovražnika popolnoma prepodili. Pri nekem okopu, za kateri so se vršili posebno hudi boji, smo našli kakih 200 mrtvih Rusov in mnogo sovražnikov vjeli. Tudi pri naših prednjih stražah, severo-zapadno od Tarnopola, so se vršili v noči na danes ljuti boji. Zopet so Rusi napadli že zadnjič omenjeni okop, s protinapadom pa smo jih prepodili. Ob Besarabski meji je vrglo hrvatsko domobranstvo neki ruski bataljon iz dobro izgrajene prednje pozicije proti glavni poziciji nazaj.

Duma.

Carska odredba sklicuje dumo in državni svet za 24. februar.

Proti Rusiji.

Petrogradska poročila poročajo, da koncentrirajo centralne države v Voliniji mnogo čet in vojnega materiala. Najbrž se bo tu pričela sovražna ofenziva. Pa tudi Rusi zbirajo v Besarabiji silne čete ter se močno utrjujejo. Glasom bukareških poročil je došel car v Kišinev, kjer je konferiral z vodilnimi vojaškimi krogi.

Nov ruski ministrski predsednik.

Kakor smo še poročali je demisijoniral ministrski predsednik Goremykin in na njegovo mesto je prišel Stirmer. Boris Vladimirovič Stirmer je bil rojen leta 1848. Končal je juristične študije v Petrogradu ter vstopil leta 1872. v justično ministrstvo. V vladni službi je Stirmer hitro napredoval ter je bil končno gubernator zemstev v Tveru, pozneje v Novgorodu in končno v Jarolavsku. Kot politik je bil član skupine Krivošejn in je bil opetovano določen za ministrskega predsednika.

Goremykin je danes 78 let star ter je bil eden najvplivnejših ruskih politikov, dasiravno od leta 1899. do 1906. ni deloval v javnih službah. Dne 10. maja 1906. je bil Goremykin imenovan za ministrskega predsednika ter je imel težavno in nevaležno nalogo, razpustiti rusko dumo zaradi njenega nastopa proti kabinetu. To je strmoglavilo tudi njegov kabinet ter mu je sledil Stolypin. — Februarja 1914. je bil Goremykin zopet imenovan za ministrskega predsednika.

Zanimivo je, da ruski listi poročajo, da je Stirmer pričetkom vojne odložil svoje nemško ime Stirmer, ter da se sedaj imenuje P a n i n.

Razkošnost v Petrogradu.

Petrograd besni, tako pravi sotrudnik „Kijevljanina“. Zabava za zabavo. Ob 11. ponoči preneha življenje v Petrogradu po uradnih odredbah, v resnici pa živi celo noč. Vino in opojne pijače se točijo kljub strogim prepovedim. Kabareti so prenapolnjeni. In draginja vlada v Petrogradu. da je neverjetno. Toda ljudje niti ne marajo cenega blaga, samo kar je drago, ima vrednost. Se nikdar ni videl Petrograd takega razsipanja. Dragocenosti grede hitro v denar in večjuju je odprlo nove trgovine. Ženski klobuki po sto rubljev so nekaj navadnega. Vlada pa vse to gleda in ne more storiti ničesar.

Izza francoske fronte.

Uspeh nemškega podmorskega čolna ob izlivu Themse.

Berolin, 4. februarja.

Dne 31. januarja in 1. februarja je potopil nemški podmorski čoln v izlivu Themse en angleški armirani stražni parnik ter 1 belgijski in 3 angleške stražo izvršujoče ribiške parnike.

Mornariški zrakoplov „L 19“ se ni povrnil z nekega izvidnega poleta. Izvršene poizvedbe so ostale brezuspešne. Reuter poroča, da je naletel angleški ribiški parnik King Stephan, ki domicilira v Grimsby, na zrakoplov, ko je plaval v Severnem morju. Gondola in telo zrakoplova sta se nahajala deloma pod vodo. Posadka se je nahajala v onih delih, ki so bili še nad vodo. Prošnjo za rešitev je angleški ribiški parnik odklonil, češ, da je njegova posadka manjša, kakor posadka zrakoplova. Ribiški parnik se je namreč vrnil v Grimsby.

Manjši boji na zapadni fronti.

Berolin, 5. februarja.

Majhen angleški sunek južno kanala La Basse, je bil odbit. Z ognjem metalnih min pripravljen francoski napad z ročnimi granatami južno

Somme se je v našem artiljerijskem ognju pone- srečil. V Champagni in na en del naše argonske fronte je sovražna artiljerija popolnoma močno stre- ljala. Francoska razstrelba na višavi Vocoix so na naših sapah napravile neznatno škodo. Naša arti- ljerija je izdatno obstreljevala sovražne pozicije na fronti Vogež, med Diedolshausenom in Sulzer- nom.

Berolin, 6. februarja.

Manjše angleške oddelke, ki so skušali pro- dreti jugozapadno od Medsimesa in južno kanala La Basse, smo zavrnil. Francoske razstrelbe pri Berry au Bacu, na višini Combres in v Pretr- skem gozdu, so potekle brez posebnih dogodkov. Pri Baumeju smo prisilili neki francoski dvokrov- nik, da se je spustil na tla. Letalce smo vjeli.

Berolin, 7. februarja.

Ljuti artiljerijski boji med kanalom La Basse in Arras ter južno od Somme. Sovražnik je zad- nje dni živahno obstreljeval mesto Lens. V Ar- gonih so Francozi razstrelili in zasedli na višini 285 (la Ville morte) severovzhodno od La Chala- de neko vrtno, pa so bili s protisunkom iz nje takoj pregnani.

Živahnije delovanje artiljerije.

Berolin, 8. februarja.

Južno od Somme je vladalo živahno bojno delovanje. V noči od 6. na 7. februar smo izgubili majhen kos jarka naše nove pozicije. Z močnim ognjem včeraj popoldne pripravljen francoski na- pad, smo odbili. Zvečer smo s protinapadom do- bili svojo pozicijo zopet popolnoma v svojo posest. Neka nemška letalska flotilja je napadla železniško napravo pri Boberingu in angleško taborišče čet med Boberingom in Dixmuidnom. Po več bojih z bojnimi letali, ki so se dvignila, se je brez izgub vrnila.

Berolin, 9. februarja.

Zapadno od Vimy so zajuršale naše čete prvo francosko črto v razdalju 800 metrov ter so vjele nad 100 sovražnikov in ugrabile 5 strojnih pušk. Južno od Somme so vdrl Francozi zvečer zopet v majhen kos nemškega jarka. V Pretrskem lesu je naša pehota sestrelila neko sovražno le- talo. Padlo je goreče na tla. Oba letalca sta mrtva.

Berolin, 10. februarja.

Severo-zapadno od Vimy so iztrgale naše čete Francozom večji kos jarka ter so zopet osvo- jile eno izmed poprej izgubljenih vrtin v okolici Neuville. Ugrabili smo pri tem 52 vjetnikov in 2 strojni puški. Južno od Somme smo odbili več francoskih delnih napadov. Tik severno Becaquen- courta se je sovražniku posrečilo, ustaliti se v malem delu nekega našega najsprednjega jarka. Na višini Combres smo z razstreljenjem zasuli sovražni rov za mine. Francoska razstrelitev se- verovzhodno od Celles v Vogežih je bila brez- uspešna.

Nov zrakoplovski napad na Anglijo.

Berolin, 10. februarja.

Dne 9. februarja je metalo nekaj naših mor- nariških letalcev mnogo bomb na pristanišče, to- varniške naprave in vojašnico v Ramsgate, južno od izliva Themse.

Angleška brambna dolžnost.

Angleška brambna dolžnost stopi v veljavo 10. februarja.

Potovanja francoskih ministrov.

Francoski finančni minister Ribot je dospel dne 6. februarja v London, da se posvetuje z an- gleškim zakladnim kanclerjem Mac Kenno. Mini- strski predsednik Briand se je odpeljal danes v Rim. Spremlja ga ravnatelj političnih zadev v zu- najdem ministrstvu de Margerie.

Pred novo francosko-angleško ofenzivo.

„Vossische Ztg.“ poroča z zapadne fronte: Zdi se, da pripravljajo Francozi in Angleži no- vo ofenzivo. To se da sklepati iz živahniješega napadanja na celi fronti v Artoisu in na francos- kem Flanderskem, iz neprestanega obstreljeva- nja Lensa in drugih krajev za fronto, iz večje de- lavnosti letalcev in iz nemira, ki ga je opažati pri Angležih.

Francosko posojilo.

Morgan se je odpeljal v Evropo, da sklene s Francosko posojilo v znesku 250 milijonov do- larjev, ki naj se porabijo za plačila v Ameriki.

Tri angleške vojne ladje potopljene.

Köln, 9. februarja.

„Kölnische Zeitung“ poroča: Razen male an- gleške križarke „Caroline“, sta se na reki Hum- ber povodom zadnjega zrakoplovskega napada po- topila še oba rušilca „Eden“ in „Nith“.

Iz Christianije prihaja isto poročilo, z dostav- kom, da je to najbrže delo podmorskih čolnov.

Velika nemška ofenziva v Baltičkem morju?

„Journal des Debats“ opozarja, da je posneti iz gotovih dogodkov, da nameravajo Nemci izvrši- ti v Vzhodnem morju sunek. Zavarovalni zavodi zaradi tega nočejo obnoviti pogodb s skandinav- skimi paroplovnimi družbami. „Daily Mail“ poroča iz Christianije, da je srečal švedski parnik „Svea“ štiri nemške vojne ladje v Skagerraku. Tudi v pri- stanišču v Kielu je baje opažati živahno delova- nje. Mnogo čet in municije so spravili tja. V Pari- zu se boje resno velike nemške akcije v okolici Rige, da prisilijo na ta način ruske čete ob volin- ski in besarabski fronti, da se umaknejo.

V Orientu.

Turško poročilo.

Carigrad, 5. februarja.

Fronta v Iraku. Pri Felahiju se je vršil manj- ši boj artiljerije in infanterije. Pri Kut el Amari nobene izpremembe. — Dardanelska fronta. Dne 3. februarja sta razstrelili neka sovražna križarka in neka sovražna torpedovka z odprtega morja pred vhodom v morsko ožino nekaj granat na Te- ke Burnu in Sedilbahr, nakar sta odpluli.

Iz Egipta.

Iz Kaira poročajo, da je egiptovski vojni mi- nister vpoklical redife vseh letnikov pod zastave, kar se že ni zgodilo od leta 1896., ko se je lord Kitchener bojeval v Sudanu. — Vpoklic zadene ka- kih 17.000 mož, ki jih bodo baje porabili za služ- bo za angleško vojsko. Drug dekret vojaških oblasti postruje predpise glede potovanja k Sue- škem prekopu. Priprave za obrambo prekopa se v velikanski meri nadaljujejo.

Arabci iz Sirije.

Bivši francoski minister Baudin javlja v „Fi- garu“: Francoska se ne sme strašiti nobene žrtve ter mora v Siriji nabrati Arabce. Nabore bodo vo- diti častniki algerskih polkov. Gotovo se bo na ta način francoska armada pomnožila za 300.000 mož.

Japonski podmorski čolni v Sueškem prekopu.

Iz Ženeve poročajo, da je dospelo 11 japo- nskih podmorskih čolnov v Sueški prekop ter se bodo udeležili obrambe. Poveljnik podmorskih čol- nov je neki japonski admiral.

Nemčija v konfliktu z Ameriko.

„Lusitanija“.

Razmerje med Ameriko in Nemčijo je postalo kritično. Že govori prezidenta Wilsona na raz- nih volilnih shodih, da se znajo zunanje politične razmere resno premeniti, so vzbudili pozornost, zlasti ker je Wilson obnem zahteval veliko svoto za oboroženje Amerike.

Bistvo razpora je to, da Nemčija za znano potopljene ladje „Lusitanije“ neče dati takega za- doščanja, kakor ga zahteva Amerika. Nemčija je pač sprejela veliko večino ameriških zahtev v tej stvari, odklanja pa zahtevano izrečno priznanje, da se je s potopom „Lusitanije“ pogazilo medna- rodno pravo.

V posebni noti je izjavila Nemčija koncem januarja, da je pripravljena, plačati vsem pri po- topitvi „Lusitanije“ oškodovanim ameriškim držav- ljanom, oziroma njihovim svojem primerno od- škodnino. To ponudbo je ameriška vlada odklonila ter je znova zahtevala, da Nemčija javno izjavi, da je bila potopitev „Lusitanije“ nezakonita in da kaznuje poveljnika podmorskega čolna, ki je „Lu- sitanijo“ torpediral.

Tej zahtevi Nemčija noče in ne more ustreči. Berlinski oficijozni listi poudarjajo, da tu ne gre le za vprašanje prestiža, temveč da bi Nemčija s tako izjavo vso dosedanjo taktiko svojih podmorskih čolnov sama označila za protizakonito in vsako nadaljnjo podmorsko akcijo že v naprej onemogočila.

Iz nemških listov je spoznati, da se v Nem- čiji pripravljajo na vsak slučaj. „Vossische Zei- tung“ pravi, da se Nemčija ne vdaja nobenim ilu- zijam. „Lokalanzeiger“ pa piše, da je položaj jako resen, da je Nemčija za ohranitev miru z Ameriko storila, kar je mogla, in da je ne bo zažela no- bena krivda, če se stvari drugače zasučejo.

„Appam“.

Nemška vojna ladja „Möwe“ je vplenila an- gleško ladjo „Appam“ dne 15. januarja pri Kanar- skih otokih, ki je imela takrat na krovu 451 mož, med njimi 138 mož od 5 angleških ladij, ki so bile prej potopljene. Postavila je na krov nemško posadko. Sedaj je „Appam“ dospel na obal Virgi- nije in Nemčija smatra to ladjo, kot pomožno kri- žarko. Ko bi Amerika pripoznala to naziranje Nemčije, bi mogla ladjo s posadko vred internirati.

A tudi tukaj je Amerika zavzela Nemčiji so- vražno stališče. Amerika smatra ladjo „Appam“ za vojni plen Nemčije, ki mora tekom štiriindvajsetih ur zopet na odprto morje, ali pa jo Amerika izro- či z nemško posadko vred zopet Angležem.

„Times“ poročajo iz Washingtona: Vlada Zedinjenih držav se pridružuje zahtevi Nemcije, da je smatrati „Appam“ za nemški pomorski vojni plen. Vsled tega sme ostati „Appam“ po- ljubno dolgo v ameriških pristaniščih.

Kriza poravnana?

„Frankfurter Ztg.“ poroča iz Novega Jorka, da smatrajo sicer dobro podučeni ameriški krogi krizo radi „Lusitanije“ za poravnano.

Kakor zagotavljajo v dunajskih političnih kro- gih, je sporazum med Nemčijo in Zedinjenimi dr- žavami v krizi glede „Lusitanije“ mogoč in je upati, da bo tudi prišlo do takega sporazuma. „Associated Press“ poroča, da se zdi, da so se pogajanja med Nemčijo in Ameriko ugodno okre- nila. Enako se trdi sedaj tudi iz drugih virov ter je to vest prinesla tudi „Agence Havas“ iz Wa- shingtona.

Bivši ameriški generalkonzul v Monakovem, John Gaffney, ki ga je bil Wilson lani zaradi nje- gove prijaznosti Nemčiji odstavil, pravi, da Wilson svoji nalogi ni kos. Amerikanci zahtevajo prosto trgovino z Nemčijo ter nočejo več poslušati Wil- sonovih teorij in moralnih govorov. Izključeno je, da bi bil Wilson zopet izvoljen. Upati je tudi, da se bo ameriška politika na novo orijentirala in da bo potem dana podlaga za ozek sporazum z Nem- čijo.

Vsi ameriški listi se bavijo z zadnjo nemško noto Ameriki, besedilo note pa še ni znano. Sploš- no se domneva, da bo padla odločitev sredi pri- hodnjega tedna. Glasom washingtonskih poročil, se brani Nemčija, opustiti vojno podmorskih čolnov, izraža obžalovanje, da so bili ameriški državljani usmrčeni, vendar noče priznati nepostavnosti tega nastopa. „Morningpost“ poroča iz Washingtona, da loči Ameriko in Nemčijo samo formula, to pa ni nič drugega, kakor igra z besedami.

„Times“ poročajo iz Novega Jorka, da še ni mogoče reči, da je optimizem ameriškega časo- pisja glede skorajšnje rešitve afere „Lusitanije“ upravičen. Niti Wilson se ni končno odločil. Ra- čunati pa se da s tem, da bo Wilson celo v slu- čaju, da bi nemških predlogov ne mogel sprejeti, odgovoril tako, da bo dana možnost za nadaljna pogajanja.

„Lokalanzeiger“ javlja: Tukajšnji podučeni krogi še niso dobili doslej nikakega potrdila, da je afera „Lusitanije“ poravnana.

DNEVNE VESTI.

Odlikovanje. Nemški cesar je podelil genera- lu von Kövessu, poveljniku naše balkanske arma- de, najvišje nemško vojno odlikovanje, pruski red „Pour le mérite“.

Ministrski svet je imel 5. t. m. pod predsed- stvom grofa Stürgkha dolgo sejo, katere so se udeležili vsi ministri.

Naši ministri v Budimpešti. Ministrski pred- sednik grof Stürgkh se je podal z ministri: For- sterjem, Zenkerjem, Lethom in Spitzmüllerjem zopet v Budimpešto, kjer se nadaljujejo pogajanja o raznih važnih gospodarskih zadevah. Zatrjuje se, da so budimpeštanske konference tudi v zvezi s predstojecimi pogajanjimi za obnovo avstro-ogr- ske nagodbe, ki bi se naj v bodoče sklepala ne za 10, temveč za 25 let.

Bivši hrvatski minister grof Teodor Pojac- sevič, ki se je nahajal od izbruha vojne v fran- coskem vjetništvu, je bil 1. februarja izpuščen ter se vrača čez Švico v domovino.

Uprava srbske generalne gubernije. C. in kr. srbska generalna gubernija je pod vodstvom ge- neralnega gubernatorja tml. grofa Salisa Seevisa organizirana v šestih vojaških okrajih in sicer: Belgrad, Šabac, Smederevo, Valjevo, Arangiolo- vac, Gornji Milanovac. Mesto Belgrad tvori po- sebni poveljniku mostišča podrejeni okraj. Kot uradno glasilo izhaja v Belgradu posebni nare- dbeni list v nemškem ter srbo-hrvatskem jeziku.

Vprašanje malega grba rešeno. V skupni seji hrvatske in ogrske regnikolarne deputacije je bilo sklenjeno, spremeniti § 62. ogrsko-hrvatske na- godbe tako-le: V malem skupnem grbu se more izjemno vporabljeni tak združeni grb svete ogrske krone, na katerem se nahaja grb Ogrske in samo oni del grba Hrvatske, Slavonije in Dalmacije, ki kaže srebrno in rdečo kockasto polje ter v tem slučaju edinstveno označuje kraljevino Dalmacijo, Slavonijo in Hrvatsko. — Tekst tega novega za- kona bo predložen sedaj najprej hrvatskemu, po- tem pa ogrskemu parlamentu, nakar bo dobil Najvišjo sankcijo. Vprašanje malega skupnega grba je s tem definitivno urejeno in na „ogrski polo- vici“ bo v bodoče označena tudi državnopravna individualnost hrvatske kraljevine s karakteristič- nimi hrvatskimi srebrno-rdečimi kockami.

Praška trgovska zbornica je dne 3. febru- arja razpravljala o gospodarskem združenju Av- strije z Nemčijo. V nasprotju z drugimi merodaj- nimi zbornicami se je praška zbornica izrekla proti združenju in so za ta predlog glasovali češki in nemški člani. „Bohemia“ pravi, da je ta sklep toliko pomembnejši, ker je Češka industrijalno in agrokulturno najbolj razvita dežela in je vsled

gostega železniškega omrežja in plovbe na Labi v najtesnejši zvezi z Nemčijo.

Oklic. Našim hrabrim četam v strelnih jarkih je bilo za Božič podarjenih več gramofonov. Zaloge igralnih plošč pa je jako majhna, toda želja vojakov, dobiti večje število plošč umljiva. Na zaprosbo z vojaške strani obračam se na prebivalstvo, čigar požrtvovalnost in patriotični čut sta mi dobro znana, z nujno a ravno tako iskreno prošnjo: Darujte še rabljive gramofonske plošče za naše hrabre vojaške. Plošče naj se oddajo ali pri županstvih ali pa neposredno na c. kr. okrajno glavarstvo. Nadejam se, da se bo temu oklicu odzvalo kar največ darovalcev in da bo kranjski okraj v svoji požrtvovalnosti, kakor vsikdar tako tudi sedaj med prvimi. C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju, dne 7. februarja 1916. C. kr. okrajni glavar: Schitnik m. p.

Odlikovanja in imenovanja. Dne 10. t. m. je bila razglašena dolga vrsta odlikovanj in imenovanj. Komturski križec Franc-Jozefovega reda je dobil: dvorni svetnik Rudolf grof Chorinsky v Ljubljani. Red železne krone III. razreda so dobili: vladni svetnik in vodja okrajnega glavarstva dr. Henrik pl. Cron v Ljubljani; okrajni glavar Karel Ekl v Logatcu; višji okrajni zdravnik dr. Julijan Kottmuth v Potojni; višji okrajni zdravnik dr. Anton Pregel v Ljubljani; okrajni glavar v Kranju Franc Schitnik; višji računski svetnik pri deželni vladi v Ljubljani Alojzij Verderber. Zlati zaslužni križec s krono so dobili: okrajni komisar Gvidon pl. Kocvar v Ljubljani; adjunkt pomožnega ravnateljstva pri deželni vladi v Ljubljani Matija Krenn; okrajni komisar dr. Bogumil Senekovič v Ljubljani; okrajni komisar v Ljubljani dr. Leopold Žužek. Značaj dvornega svetnika je dobil naslovni dvorni svetnik pri deželni vladi v Ljubljani Viljem vitez Laschan. Naslov in značaj vladnih svetnikov sta dobila okrajna glavarja Ivan Kresse in Ernst baron Schönberger v Ljubljani. Naslov in značaj ravnatelja pomožnih uradov je dobil adjunkt pri deželni vladi v Ljubljani Ferdinand Leske. Red železne krone III. razreda je dobil višji finančni svetnik v Ljubljani Ferdinand Avian. Viteški križec Franc-Jozefovega reda je dobil višji računski svetnik pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani Adolf Langof. Zlati zaslužni križec s krono je dobil višji davčni oskrbnik v Ljubljani Makso Lilleg. Viteški križec Leopoldovega reda je dobil deželnosodni predsednik Adolf Elsner v Ljubljani. Viteški križec Franc-Jozefovega reda sta dobila: deželnosodni svetnik dr. Herman Neuberger v Ljubljani in državni pravdnik dr. Edmund Pajnič v Ljubljani. Viteški križec Franc-Jozefovega reda so dobili profesorji: Franc Jeraj, Ludovik Lederhas in Alojzij Virbnik v Ljubljani. Naslov vladnega svetnika je dobil učiteljski ravnatelj v Ljubljani Anton Cernivec. Naslov šolskega ravnatelja je dobil realčni profesor v Ljubljani dr. Henrik Svoboda. Zlati zaslužni križec s krono je dobil vadniški učitelj v Ljubljani Ivan Krulec. Viteški križec Franc-Jozefovega reda je dobil agrarni inšpektor v Ljubljani Ivan Presel. Zlati zaslužni križec s krono je dobil višji živinozdravnik v Kranju Anton Korošec. Srebrni zaslužni križec s krono je dobil okrajni logar Franc Kalan v Ljubljani. Viteški križec Leopoldovega reda je dobil dvorni svetnik v Idriji Josip Billek. Red železne krone III. razreda je dobil višji stavbni svetnik v Ljubljani Franc Pavlin. Viteški križec Franc-Jozefovega reda je dobil stavbni svetnik v Kranju Boleslav Bloudek. Srebrni zaslužni križec s krono je dobil poduradnik v Idriji Franc Vončina. — Kakor poročajo z Dunaja, je bilo odlikovanih vsega skupaj 1500 avstrijskih državnih uradnikov.

Odlikovanja pri rudniškem ravnateljstvu v Idriji. Poleg odlikovanja dvornega svetnika gosp. Billeka, sta dobila rudniška svetnika Mohor Pirnat in Bogoljub Slavik naslov in značaj višjih rudniških svetnikov. — Srebrni zaslužni križec s krono je dobil rudniški poduradnik Fran Božič.

Avstrijski parlament. Odkar se je začela vojna in je suspendiran zakon o tiskovni svobodi, čitamo sedaj prvič v listih tudi v avstrijskem parlamentu. Govorilo se je o njem na kongresu za reformo stanovanj na Dunaju. Glasom poročila v dunajskih listih, je podpredsednik poslanske zbornice Pernerstorfer izrekel mnenje, da bo nedolgo po sklepu miru stopil v življenje zopet tisti faktor, v čigar imenu je pozdravil kongres. Bivši pravosodni minister dr. Klein je med drugim rekel: Razmerje prebivalstva do poslanske zbornice ni enotno. Moderna država pa ne more izhajati brez korporacije, kjer imajo vsi priliko povedati, kje jih čevlji žuli in kako se jim da pomagati. Zato upamo, da pride parlament zopet do svojih pravic. Zmota bi bila misliti, da je vojna odstranila vse nasprotstvo parlamenta.

Seja kranjskega občinskega odbora z dne 11. t. m. Poročilo županstva. Župan poroča, da je c. kr. okrajni glavar gospod Franc Schitnik odlikovan z viteškim križcem Franc Josipovega reda. Občinsko predstojništvo bo v imenu mestne občine čestitalo splošno priljubljenemu glavarju na tem visokem odlikovanju. — Nadalje omenja župan, da bi bilo prav sedaj umestno iz-

nova sprožiti akcijo za poddržavljenje kranjske pošete. Izvoli se v to syrho odbor obstoječ iz obč. svetovalcev dr. V. Stempiharja ter C. Pirca in iz obč. odbornikov J. Majdiča ter Fr. Šavnika. Poročilo finančnega odseka. Občinski ribolov se odda v zakup za dobo 10 let najvišjima ponudnikoma in sicer Savski okraj Kranj št. 12 Rudolf Buncu proti letni najemnini 460 K in Kokrski okraj Kranj št. 14 Ignacij Focku proti letni najemnini 450 K. — Občinski odbor soglasno pritrudi sklepu obč. predstojništva, da prispeva občina 1000 K za kovinasti venec v smislu akcije „Lavorika za naše junake na Dunaju“. — Poročilo policijskega odseka. Josip Weisseisen, Alojzij Soklič in Frančiška Petkovšek se sprejmejo v občinsko zvezo. Na to zaključil župan sejo.

Velezanimivo predavanje o numizmatiki je priredil v „Ljudskem domu“ dne 9. t. m. dijakom tukajšnje gimnazije znan pisatelj in veščak na polju numizmatike c. kr. vladni tajnik gospod M. A. baron Zois.

Kolkovanje prošelj za oprostitev od vojaške ali črnovojniške službe. C. kr. finančno ministrstvo je odredilo, da morajo biti prošnje za oprostitev od vojaške ali črnovojniške službe kolkovane z 1 K na vsako polo, priloge pa s 30 vin. Nekolkovane prošnje se ne rešujejo, ali pa kratkim potom vračajo strankam.

Za oproščence od vojaške službe. Domo-bransko ministrstvo je z dne 15. decembra l. l. odredilo, da je vsem pri važnih podjetjih službujočim oproščencem, uradnikom, slugom, delavcem itd. od začetka mobilizacije izdane oprostilne listke odvzeti. Pri tistih oproščencih, ki nimajo takega listka, je dognati, kdaj in koliko časa in na podlagi katere naredbe so oproščeni črnovojniške službe.

Oddajte odprta pisma! Tržaško c. kr. poštno ravnateljstvo nam piše: Kljub ponovnim razglasom se vendar še oddaja mnogo zasebnih pisem zaprtih na pošto. Zato se vnovič opozarjajo, da se morajo v tuuradnem okolju pisma predajati odprta ter z natančno navedbo odpošiljatelja, ker obstoja sicer nevarnost, da jih cenzurni urad smatra in obravnava kakor cenzurnim predpisom nasprotujoča in najmanj, kar utegne zaprta oddaja povzročiti, je z ozirom na otežkočenje cenzure, občutna zamuda v odpravi.

Prememba voznega reda. S 15. februarjem 1916 se vozni redi vseh prog nekoliko premene. Tako bo vozil vlak iz Ljubljane proti Trbižu ob 6:55 zj., 11:45 dop. in 6:45 zv. **V Kranj bo dospel ob 7:57 zj., 12:47 opoldne in 7:50 zvečer.** Prihod v Trbiž: 11:59 dop., 4:09 pop. in 11:06 ponoči. — Trbiž—Ljubljana: Odhod: 7:04 zj., 12:59 opold., 4:53 pop. **V Kranj bo dospel ob 10:16 zj., 4:25 pop. in 7:43 zv.** Prihod v Ljubljano: 10:59 dop., 5:18 pop. in 8:34 zvečer. — Ljubljana—Kamnik: Odhod iz Ljubljane ob 7:48 zj., 3:22 pop., 7:15 zv. Prihod v Ljubljano: 6:42 zj., 2:51 pop., 6:25 zv. — Kranj—Tržič: Odhod iz Kranja ob 8. zjutraj, 1 opol., 8:05 zvečer. Prihod v Kranj: 7:15 zj., 10:06 dop., 7:02 zv. — Ljubljana—Dunaj: Odhod iz Ljubljane ob 11:12 dop., 11:51 ponoči (brzovlaka), 2:51 popold., 11:20 ponoči, 6:00 zjutraj. Prihod na Dunaj: 8:15 zv., 9:10 dop. (brzovlaka), 5:35 zj., 1:55 popoldne. Zadnji vlak vozi le do Maribora 10:55 zv. — Dunaj—Ljubljana: Odhod z Dunaja: 8:45 zjutraj, 9:30 zvečer, (brzovlaka), 9:00 dop., 10:30 zvečer, 10:40 zv. Iz Maribora: 5:40 zjutraj. Prihod v Ljubljano: 6:31 zv., 6:41 zj. (brzovlaka), 1:30 pon., 1:00 opoldne., 2:45 pop., 10:11 dop. iz Maribora. — Ljubljana—Trst: 6:31 zv., 6:41 zjutraj (brzovlaka), 1:30 pon., 1:00 opol., 2:45 pop. Prihod v Trst: 9:53 zv., 10:06 dop. (brzovlaka), 7:05 zj., 5:20 pop., 8:45 zv. — Trst—Ljubljana: Odhod: 7:15 zj., 7:55 zv. (brzovlaka), 9:25 zjutraj, 5:35 pop. Prihod v Ljubljano: 11:12 dop., 11:51 pon. (brzovlaka) 2:51 pop., 11:20 pon. — Ljubljana—Vrhnik: Odhod: 7:25 zj., 1:18 opold., 7:20 zv. Dohod v Ljubljano: 6:10 zj., 10:36 dop., 5:43 pop. — Ljubljana—Rudolfovo: Odhod: 8:05 zj., 12:52 opold., 7:06 zv. Dohod v Ljubljano: 8:56 dop., 2:35 pop., 9:00 zvečer.

50—55 letni črnovojniki se pritegnejo k poljskim delom. Štajerski listi poročajo: Osrednji urad za pospeševanje dela na Češkem je pred kratkim izdal razglas, iz katerega je razvidno, da se bo za nemški del Češke za spomladna dela dobilo dovolj delavnih sil in sicer iz srbskih in ruskih vjetniških taborišč. Po zanesljivih poročilih pa je število vojnih vjetnikov, ki so odločeni za polska dela, zelo omejeno, ker so vsa taborišča velik del vojnih vjetnikov oddala ogrskim kmetovalcem, Nemčiji in alpskim deželam, pred vsem pa tudi vojaškemu in železniškemu erarju za potrebna dela. Danes je v taboriščih komaj ena desetina vseh vjetnikov, drugi so vsi na delu. Za obdelovanje polja in spravljanje žetve pripravljajo državni osrednji uradi širše odredbe. V slučaju potrebe se bodo za ta dela pritegnili na podlagi posebne cesarske odredbe tudi 50—55 letni črnovojniki. Ta namera odgovarja namenu postavodaje, ki določa, da se črnovojniška dolžnost teh letnikov omeji na vojne datatve v zaledju, ki se bodo izvrševale začasno samo po šest tednov. Samoobsebi umevno se bo lahko tudi druge delavce in moštvo stro-

kovnih oddelkov, ki so zaznamovani v seznamkih za vojne datatve, pritegnilo za poljska dela. K temu poročilo je pripomniti, da 50—55 letni možje niso črnovojniški obvezanci, temveč le obvezanci po zakonu o vojnih datatvah.

Nove trgovinske razmere po vojni. Pred sedanjostjo vojno je Nemčija izvažala največji del svojih industrijalnih izdelkov na Francosko, na Angleško, v Rusijo in v angleške kolonije, zlasti v Kanado. Angleška se že zdaj pripravlja, da bi Nemčiji po vojni onemogočila izvoz v angleške kolonije in v Anglijo. Zavarovati hoče z brezobzirnimi sredstvi svojo produkcijo, svojo trgovino in svoje brodersvo proti nemški konkurenci. V varstvo produkcije hoče izdati stroge zakone glede patentov in nemških proizvodov, in med drugimi hoče določiti, da mora biti na vsakem izdelku, vpeljanem iz Nemčije, napis „Made in Germania“ (narejeno na Nemškem) in na vsakem izdelku iz naše monarhije „Made in Austria-Hungary“ (narejeno v Avstro-Ogrski). Dalje hoče določiti izjemno ugodne tarife za angleške izdelke, ki se izvažajo v kolonije in v države, ki so v sedanjosti vojne zaveznice. Tudi hoče le izjemoma dovoliti, da bodo smele nemške ladje prihajati v nekatere, natančno določene angleške pristane.

Novi predpisi za izdelovanje kruha. Počenši z dnem 20. februarja se bo smel izdelovati kruh le s primestavanjem koruzne, krompirjeve moke in drugih surogatov. Deželna vlada je izdala danes naslednji ukaz: 1. Pri obrtniškem izdelovanju kruha se sme pšenična krušna, pšenična enotna in ržena moka uporabljati samo v množini, ki ne presega 80% cele teže. Ostalih 20% naj sestoji iz nadomestnih snovi. 2. Izdelovalci kruha so dolžni, kadar prodajajo kruh, navesti nadomestne snovi, ki so se porabile za izdelavo. 3. Krušna cena, ki je določena s tuuradnim razglasom z dne 10. januarja 1916. l., dež. zak. št. 6, se s tem ne izpremeni. 4. Ta ukaz dobi moč z dnem 20. februarja 1916. l.

Razglas glede kož. Vsled višjega vojaškega ukaza se tem potom razglašja, da je zasegla vojaška oblast v smislu določbe § 24 zakona o vojnih datatvah v vojne namene vse odslej pri klanju z civilno prebivalstvo dobljene goveje kože in kože konjev, kakor tudi vse zaloge omenjenih surovih kož, ki se sedaj nahajajo v posesti civilnih oseb. Vsako na gori označeni način dobljeno surovo kožo je oddati vojaški upravi. Oddajati je kože pri nabiralnici kož v Škofji Loki, ki sprejema kože vsak ponedeljek in četrtek, kjer se tudi določi cena v smislu ministrske naredbe z dne 12. julija 1915, drž. zak. št. 197. Vsakdo, ki ga zadeva ta razglas, je dolžan skrbeti za to, da dobi gori omenjena nabiralnica kože le v dobro pripravljenem (osoljenem) stanju. Vsakdo, ki kože kam drugam odproda, uniči ali prikriva, bo najstrožje kaznovan. Priobčujoči razglas stopi v veljavo z dnevom, ko se objavi.

Občevanje z vojnimi vjetniki. Pripetili so se slučaji, da se je pobeglim vjetnikom dala hrana in zavestiče mesto jih takoj izročiti najbližjemu vojaškemu poveljstvu ali pa orožniški postaji ter tako zabraniti beg. Tudi se je opazilo, da hodijo okoli in se vozijo ruski vjetniki brez vsakega spremstva ali pa v spremstvu žensk in otrok, sploh da uživajo vse one prostosti kojih kot vjetniki in sovražniki nikdar ne smejo biti deležni. Obrtniki, ki rabijo vojne vjetnike izven svojih obrtvališč, morajo skrbeti za to, da ne bodo ti vjetniki nikdar brez primerne nadzorstva, ker se bojo vsi vjetniki, ki bi se zasačili brez spremstva po ulicah ali sploh na prostem, takoj prijeli in dotičnim obrtnikom odvzeli. Vsakdo je dolžan vse neprilike, ki bi jih kjerkoli glede vojnih vjetnikov zapazil, takoj naznaniti oblasti.

Cene za pitane prešiče. Razglas z dne 19. decembra 1915, se je razveljavil in se ne sme prekoračiti pri trgovanju s pitanimi prešiči brez izjeme za pitane prešiče sploh določene cene K 270. Ta odredba je dobila moč s 7. februarjem 1916.

Poziv. Nedavno sta se ponesrečila dva devetletna dečka pri igranju z ročno granato, ki sta jo našla na nekem vojaškem vežbališču. Granato je namreč razneslo. Da se zabranijo take in enake nesreče se prebivalstvo pozivlje, da kjer in kadar koli najde streljiva, (ki se niso razpočila), dele streljiv ali druge razstrelne predmete, sploh ako najde predmete, glede katerih ni dokazano, da je prijemanje brez nevarnosti, opustivšak o dotikanje in sploh opaža največjo previdnost, (da ne kadi ali zaneti ogenja). Ako se je tak predmet našel naj se zaznamuje dotično mesto in stvar takoj naznani ali najbližji orožniški postaji ali vojaškemu poveljstvu.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani je izročila ves čisti dobiček koncerta dne 22. januarja t. l. (g. Jos. Rijavec, operni tenorist in gdč. Dana Koblerjeva, pianistinja) v znesku 700 K podružnici pomožnega odbora za goriske begunce. S tem je prispelo društvu od početka vojne že K 5671:31 za vojno-oskrbne namene. — Koncert g. Zlatka Balokovića, dne 1. februarja t. l. je uspel sijajno. — Dne 12. februarja zvečer bo zopet koncert na korist goriskim beguncem v „Unionu“. Sodelovala bosta virtuoz na violončelu svetovnoznani g. J. Tkalcic in umetnik pianist g. H. Gruss iz Zagreba.

Oddaja kovinskih predmetov. Prebivalstvo se opozarja, da se je podaljšal rok za prostovoljno oddajo v vojne namene zahtevanih kovinskih predmetov do **25. februarja 1916.** Po 25. februarju 1916 pa se bodo oni kovinski predmeti, ki se do tedaj še ne bi bili oddali prostovoljno proti odškodnini pooblaščenca kovinski centrali, odvzeli potom prisilne rekvizicije in bo tedaj cena mnogo nižja, kakor če se jih odda do 25. februarja 1916 prostovoljno. Obenem se opozarja na določbo min. naredbes z dne 29. decembra 1915 drž. zak. št. 401 in se dostavlja, da se kovinskih predmetov, ki se nahajajo v gospodinstvih, zaenkrat še ne bo odvzelo. Vendar pa se zna to kmalu zgoditi, vsled česar se svetuje, da se te predmete takoj prostovoljno odda v vojne namene, seve tudi proti odškodnini in jih ponuditi proti takojšnjemu plačilu pooblaščenca kovinske centrale v nakup.

Cena moke. Najvišje dopustne cene, ki se jih je držati pri nadrobni prodaji moke. Te najvišje dopustne cene za 1 kg moke so sledeče: Pšenična moka za peko K 1-18, pšenični zdrob K —88, pšenična moka za kuho št. 1 K —98, pšenična moka za kuho št. 2 K —66, pšenična krušna moka K —48, ržena enotna moka K —48. Prekoračene teh najvišjih dopustnih cen se bo najstrožje kaznovalo.

Nove krušne karte bodo izdane, kakor poročajo dunajski listi, dne 20. t. m. Dnevni kontingent moke in kruha za osebo ne bo reducirán, pač pa se bo smelo na eno nakaznico kupiti v 14 dneh le 1000 g moke, ostala množina se bo morala porabiti s kruhom. Na eno nakaznico se bo torej dobilo v 14 dneh največ 1 kg moke ter 2520 g kruha. Istočasno bo odrejen popis privatnih zalog moke. Stranke, ki imajo več kakor 3 kg in ne več kakor 7 kg zaloge za osebo, bodo dobivale nekaj časa reducirane nakaznice, pri strankah, ki imajo več kakor 7 kg moke za osebo, bodo smele oblasti presežek tudi rekvirirati. Za samce, ki nimajo lastnega gospodarstva, se bodo izdajale posebne nakaznice, na katere se bo dobil le kruh, ne pa tudi moka. Osebe, ki opravljajo težka dela, bodo dobile posebne nakaznice, na katere bodo mogle kupiti v 14 dneh za 1900 g kruha, oziroma 1000 g moke več, kakor druge stranke. Posebni predpisi bodo uveljavljeni tudi za konzum na deželi in pa za one, ki si kruh sami pečejo.

Usnje. Trgovinsko ministrstvo je izdalo dve naredbi, s katerima so neke vrste usnja pridržane edino za porabo vojaštva, izdelovanje drugih vrst pa je omejeno ali prepovedano. Tisto usnje, ki je pridržano za vojaštvo, se sme od 15. t. m. prodajati in kupovati le, če kupec dokaže, da rabi to usnje za izvršitev naročila vojne uprave tekom prihodnjih 30 dni. Druga naredba prepoveduje mineralično strojenje in omejuje izdelovanje jermen za stroje.

Oficirski sluge. Vojno ministrstvo je ukazalo, da je pozvati vse v bolnicah nahajajoče se oficirje in gažiste ter vse, ki so v lokalnih službah, naj se odpovedo svojim slugam, če so ti porabni za službo z orožjem.

Vojnopoštni promet. Ustavljeno je od sedaj naprej sprejemanje zasebnih poštinih zavitekov k naslednjim vojnim poštinih uradom: 9, 99, 103, 140, 151, 168, 187, 210, 227, 228, 229, 230, 234, 260, 261, 264, 265, 300, 307, 315, 316, 319, 331, 336, 337, 338, in 339.

Dva mlada tatiča. Dva okoli 15 let stara dečka sta bila v Debeljakovi gostilni v Gameljnah v soboto dopoldne pol litra vina in dala mali krčmarjevi hčerki bankovec za 20 kron, naj ga gre menjat. Ko je deklica šla menjat je eden dečkov ukradel dve srebrni žepni uri z verižicama v vrednosti 48 K. Potem sta šla proti St. Vidu. Enega so prijeli na Trati, drugi je zbežal v gozd proti Podgori. Deček priznava tatvino, pravi pa, da je eno uro dal tovarišu, drugo pa je vrgel proč na begu.

Velike poštne tatvine na pošti in železnici v Pragerskem. Te dni so odkrili na Pragerskem vsled pazljivosti nekega strojevodje velike tatvine. Organizirana družba poštinih in železniških uslužbencev je sistematično kradla iz vagonov poštne pakete in manjše tovarne pošiljatve. Hišne preiskave so dognale, da je vrednost ukradenih pred-

metov precej velika. Mnogo uslužbencev je bilo že aretiranih. Preiskava se nadaljuje.

Razno.

Sanitetni psi v vojni. Ze opetovano je bilo čitati v listih kako uspešno rabijo v vojni sanitetne pse. Zlasti imajo psi dar, da veliko natančneje kakor ljudje razločijo mrtvega človeka od nezavestnega. Zdaj se zopet poroča o zanimivem slučaju, v katerem so se obnesli sanitetni psi. Dne 4. avgusta je šla sanitetna stotinja s šestimi psi na delo. Bojišče je bilo deloma gozdnato, deloma močvirnato, deloma polno snopov žita. Psi so se jako dobro obnesli in našli mnogo ranjencev v takih krajih, kjer bi jih nihče ne bil iskal. Končno je vodja psov našel tudi vojaka, ki se mu je zdel mrtev. Pustil ga je na mestu in je šel naprej. Pes pa ni hotel iti in se je le držal dozdevnega mrtveca. Naposled se je tudi res iskalo, da vojak ni bil mrtev. — Po bitki pri D. dne 7. avgusta je saniteta s psi preiskovala bojišče. Eden psov je prinesel kos ruske infanterijske suknje in je popeljal vojake na kraj, kjer je izpod razvalin hiše gledala človeška noga in je bilo videti kos suknje. Sanitetni vojaki so mislili, da je Rus mrtev, saj je bilo na njem polno razvalin, a pes ni odnehal in ko so končno vojaki razvaline odkopali, so videli da je Rus živ, četudi brez zavesti. Psi so tako naučeni, da v slučaju, če najdejo kakega ranjenca, prinesejo njegovo kapo ali kos njegove obleke ali kaj drugega njegovega in popeljejo potem svoja vodnika do ranjenca. Zgodi se tudi, da psi pri kakem ranjencu ne morejo ničesar dobiti, kar bi prinesli svojemu voditelju, pa odtrgajo kako vejico ali nekaj trave in jo prinesejo voditelju ter mu potem pokažejo pot do ranjenca.

Ameriške municijske tovarne. V ameriškem senatu je bil stavljen predlog, naj vlada podprži vse izdelovanje municije in tako odpravi dobičke, ki jih delajo zasebni podjetniki in ki mogoče vplivajo na vojno. Predlagatelj Cummings je predložil izkaz, ki priča, da se je akcijska vrednost 20 podjetij povečala od 4 na 32 milijonov dolarjev. Od začetka vojne je nastalo v Ameriki 174 novih tovarn za izdelovanje municije, vrednost izvožene municije in izvoženega orožja pa znaša 161,964.000 dolarjev.

Konec sultana Abdul Azziza. Samomor turškega prestolonaslednika vzbuja spomin na strašni konec njegovega očeta sultana Abdul Azziza. Za

njegovega vladanja je Turčija zašla v take razmere, da so bile demonstracije in vzgredi vsakdanji dogodki. Vsled teh demonstracij je prišlo na krmilo novo ministrstvo, ki je imelo na svoji strani oficirje in duhovnike in to ministrstvo je v dogovoru z drugimi vplivnimi možmi sklenilo, odstraniti sultana. Edina težava pri tem je bila ta, da je bil zapovednik straž v sultanovi palači sultanov sin Jussuf Izzedin. Ravno tega svojega sina je bil sultan določil za svojega naslednika, dasi je po turški postavi določeno, da sledi vsakemu sultanu najstarejši član rodbine in bi imeli trije sultanovi bratje prednost pred sultanovim sinom. Kako vlogo je igral Jussuf Izzedin, ki si je zdaj sam končal življenje, pri umoru svojega očeta, to ni bilo nikoli točno pojasnjeno. Toda dva odlična turška državnik, dobro podučena o takratnih dogodkih, sta o tem umoru povedala uglednemu časnikarju sledeče: Ko je bilo sklenjeno odstraniti sultana Abdula Azziza, je šel vojni minister k zapovedniku sultanove straže, princu Jussufu Izzedinu. Ta je po svoji službi jamčil za očetovo življenje in za očetovo varnost, vendar so ga kratko pozvali, naj izda svojega lastnega očeta in pomaga odstraniti vladarja, ki je hotel baš njemu zagotoviti krono. Vojni minister je princu rekel: Pomagaj, da pahnemo očeta s prestola; če tako storiš mu rešiš življenje. — Z druge strani se je trdilo, da so zarotniki obljubili Jussufu Izzedinu, da postane sam sultan, če pomaga očeta strmoglaviti, a koliko je na tem resnice, se ne ve. Res je pa, da se pod poveljstvom princa Jussufa Izzedina stoječa garda ni nič ustavljala, ko je ena divizija pod poveljstvom Redif paše obkolila sultanovo palačo in ko je Sulejman paša šel v palačo in do sultana ter mu naznanil, da je odstavljen. Sultan je v jezi zgrabil Sulejman pašo za vrat in ga s pestjo bil po obrazu, a v tistem trenutku so zadoneli topovi pred palačo došli vojnih ladij in sultan se je vdal, ker je spoznal, da ima vojaštvo in mornarico proti sebi. Sultana in njegovo družino so še tisto noč prepeljali v drugo palačo. Tretji dan so našli sultana mrtvega s prerezanimi žilami. Ali si je sam končal življenje, ali je bil umorjen, to se pač ne bo nikoli izvedelo. Abdula Azziza najljubša žena Duneva je svojega brata Hasana pregovorila, da je vdril v sejo ministrskega sveta in tam umoril vojnega ministra. S Hasanom so naredili kratek proces in ga obesili, sultanovo ženo Dunevo so zaprli, a umrla je že čez nekaj dni. Zdaj si je končal življenje Jussuf Izzedin, poveljnik sultanove garde pri tisti tragediji.

„Kino Ideal“, Ljubljana.

Od sobote 12.—14. februarja:

„Postava v rudniku“.

Velika detektivska učinkovitost v 4 dejanjih v Joe Deebson. Bolje kot „Tajni sekretar“.

Od torika 15.—17. februarja:

Konec koncev.

Družabna drama v 4 dejanjih s priljubljeno Henny Porten v glavni vlogi.

V petek 18. febr.: posebni večer.

Od sobote 19.—21. februarja:

Velikanska nordiška učinkovitost.

Pričetek predstav: Ob delavnikih: ob 4, 1/2, 6, 7 in 1/2, 9. Ob ned. in praz.: ob 1/2, 11 dop., 3, 1/2, 5, 6, 1/2, 8 in 9.

Pričetek predstav: Ob delavnikih: ob 4, 1/2, 6, 7 in 1/2, 9. Ob ned. in praz.: ob 1/2, 11 dop., 3, 1/2, 5, 6, 1/2, 8 in 9.

V
i
l
l
i
a
m
v
o
s
s

10

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v LJUBLJANI

obrestuje hranilne vloge od 1. januarja 1913 naprej po čistih

brez odbitka rentnega davka.

4³/₄ 0/0

brez odbitka rentnega davka.

Rezervni zaklad nad K 800.000.

Rezervni zaklad nad K 800.000.

Največja slovenska hranilnica!

Mestna hranilnica ljubljska

3 12-2

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Koncem leta 1915 je imela vlog . . . . . K **48.500.000**—

Rezervnega zaklada . . . . . „ **1.330.000**—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

brez odbitka. **4¹/₂⁰/₀** brez odbitka.

Hranilnica je **pupilarno varna** in stoji pod kontrolo
c. kr. deželne vlade.

**Za varčevanje ima vpeljane lične
domače hranilnike,**

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti
5¹/₄⁰/₀, izven Kranjske pa proti **5¹/₂⁰/₀** obrestim in proti
najmanj **3⁰/₄⁰/₀** odplačevanju na dolg.

! Za zimo!

**Najstarejša
trgovina**

! Za zimo!

Ferd. Sajovic

**v Kranju
(poprej J. C. Pleiweiss)
priporoča**

2 52-6

svojo bogato zalogo

sukna, zimskih modnih blagov, barhentov za ženske bluze in obleke, pike, belih in višnjevih barhentov, ševijotov, kamgarnov in lodnov za pelerine, šifona, bele kotenine in platna za rjuhe, cvilha za žimnice, satenastih in pisanih posteljnih odev, kakor tudi vsega drugega **manufakturnega blaga**. Volneni robci, pleti najnovjših vzorcev in najboljše kakovosti. Zimske moške in ženske srajce, jopice in hlače.

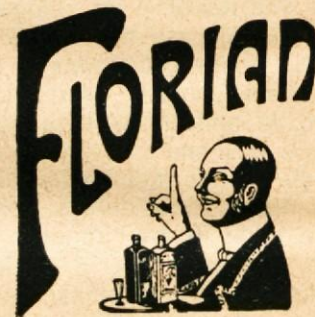
**Snežne kape, trebušnike, naročnike, rokavice in nogavice za vojake.
Svilnati robci najnovjših vzorcev.**

3 zlati nauki
za zdravje želodca!

Kdor s „FLORIAN-om„ se krepča,
Zmeraj dober tek ima!

Če želodec godrnja,
Pij „FLORIAN-a“, pa nehá!

Ni otožen, ni bolan,
Ta, ki vživa

II. 9 50-2

**Najbolj varno naložen denar v vsem
političnem kranjskem okraju!**

1 26-3

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge po

**Splošni rezervni zaklad
(lastno premoženje) nad
378.000 kron!**

Hranilnica posoja na zemljišča po 5¹/₂⁰/₀ na leto in na amortizacijo v 45 letih, tako da na primer dolžnik v teku 45 let popolnoma poplača posojilo 100 kron z obrestmi vred, ako plačuje vsakega pol leta po 3 krome.

Koncem leta 1914. je bilo stanje hranilnih vlog nad

6 milijonov 120 tisoč kron.

Posojil na zemljišča ter posojil občinam
nad 3 milijone 900 tisoč kron.

4¹/₂⁰/₀

brez odbitka rentnega davka, kateréga plačuje hranilnica iz lastnega. Narasle in nedvignjene vložne obresti pripisuje h kapitalu vsakega pol leta — to je dne 30. junija in dne 31. decembra — ne da bi bilo treba vlagateljem se zglašati radi tega pri hranilnici.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina Kranj z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Da so hranilne vloge res varne, priča zlasti to:

**da vlagajo v to hranilnico tudi so-
dišča denar mladoletnih otrok in
varovancev, ter župnišča cerkveni
denar.**

**Ta najstarejši in največji denarni za-
vod na celem Gorenjskem uraduje
v Kranju na rotovžu**

vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in vsak
tržni dan tudi od 2. do 4. ure popoldne.